

Memorandum de înțelegere
privind Inițiativa Națională Cloud pentru Știință Deschisă din România (RO-NOSCI)

Având în vedere:

- Prioritatea Comisiei Europene, legată de "Open Science", în ceea ce privește dezvoltarea Cloud-ului European pentru Știință Deschisă (EOSC) ca element central care susține circulația, transferul și absorbția cunoașterii în Spațiul European de Cercetare (ERA) adaptat erei digitale, precum și obiectivelor Parteneriatului European pentru EOSC;
- Dezvoltarea cadrului strategic național pentru "Open Science" și inițiativele/proiectele europene în ceea ce privește "Open Science" la care România este parte;
- Obiectivul prioritar al proiectului european NI4OS-Europe – "National Initiatives for Open Science in Europe", de constituire a Inițiativelor Naționale Cloud pentru Știință Deschisă (NOSCI) în cele 15 țări participante, printre care și România;
- Scrisorile de sprijin din partea Ministerului Educației și Cercetării privind contribuția celor doi parteneri NI4OS-Europe din România – ICI București și UEFISCDI – la îndeplinirea acestui obiectiv al proiectului;
- Interesul comunității științifice din țara noastră, identificat cu ocazia sondajului pe tematica "Open Science", din noiembrie 2019, precum și a altor evenimente de promovare organizate în cadrul proiectului NI4OS-Europe;
- Participarea unor organizații de cercetare din țara noastră la proiecte europene în derulare, de tip e-infrastructuri sau infrastructuri de cercetare, finanțate în contextul dezvoltării EOSC (exemplu: EGI-ACE - Advanced Computing for EOSC);

au fost agreate și acceptate următoarele:

Articolul 1

Obiective

1. Să contribuie la identificarea și valorificarea, în beneficiul comunității de cercetare și inovare, de modalități și mijloace tehnice dedicate constituirii și administrării unei infrastructuri naționale de resurse și servicii specifice Cloud-ului pentru Știință Deschisă (OSC), compatibile cu EOSC;
2. Să creeze sinergie la nivel național între organizațiile care au rol și interes în EOSC, să optimizeze și să coordoneze activitățile naționale, în vederea punerii în comun și integrării infrastructurilor și serviciilor naționale în EOSC;

3. Să asigure sprijin comunității academice și de cercetare în ceea ce privește definirea și implementarea politicilor „Open Science” și „Open Science Cloud” în vederea alinierii cu recomandările și politicile europene în domeniu și să ofere sprijin pentru dezvoltarea de capacități specifice științei deschise.

Articolul 2

Activități

În vederea îndeplinirii obiectivelor menționate mai sus vor fi implementate următoarele activități :

- a. Promovarea principiilor, politicilor, regulilor de participare, regulamentelor și procedurilor adoptate la nivelul EOSC, preluarea și implementarea soluțiilor de implementare și a instrumentelor de monitorizare specifice, adoptate de EOSC, în vederea operaționalizării infrastructurilor și serviciilor OSC la nivel național;
- b. Identificarea serviciilor OSC generice, tematice și de date la nivel național, acordarea de asistență tehnică pentru asigurarea compatibilității cu cerințele și recomandările EOSC;
- c. Identificarea resurselor de infrastructură din centrele de tip Cloud dezvoltate în instituții aparținând sistemului CDI la nivel național, cu potențial de interconectare sub egida RO-NOSCI;
- d. Coordonarea colaborării pentru dezvoltarea de soluții de operaționalizare și monitorizare a infrastructurii RO-NOSCI, bazate pe instrumente federative specifice, compatibile EOSC;
- e. Monitorizarea evoluției resurselor și serviciilor promovate prin RO-NOSCI, precum și a politicilor de acces și utilizare specifice;
- f. Contribuție la dezvoltarea și implementarea cadrului strategic național privind ”Open Science” și ”Open Science Cloud”, pentru alinierea contextului național cu recomandările și inițiativele europene majore în domeniu;
- g. Asigurarea dialogului la nivel național și internațional prin facilitarea accesului la informații privind practici, metode, tehnologii actuale „Open Science” și „Open Science Cloud” pentru diverse categorii de actori cheie (de ex. furnizori și beneficiari de servicii ”Open Science” ș.a.);
- h. Asigurarea de sprijin comunității academice, de cercetare și inovare pentru dezvoltarea de capacități specifice prin organizarea de evenimente naționale și internaționale și furnizarea de formare specifică necesară tranziției către știința deschisă;
- i. Promovarea principiilor FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) și a metricilor specifice, monitorizarea adoptării acestora de către furnizorii de date de cercetare;
- j. Promovarea posibilităților de participare la proiecte naționale și internaționale (programul-cadru ”Horizon Europe”), pe tematica ”Open Science” și ”Open Science Cloud”;
- k. Evaluarea și identificarea posibilităților de stimulare a impactului EOSC asupra proiectelor naționale din Foaia de parcurs ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures), cele din Foia de parcurs națională a Comitetului Român pentru Infrastructuri de Cercetare și alte infrastructuri de cercetare;
- l. Corelarea și coordonarea participării la provocările și inițiativele europene și globale legate de ”Open Science” și ”Open Science Cloud” (EOSC, EUROHPC, EGI Advanced Computing for EOSC (EGI-ACE), European Data Infrastructure (EDI), EUDAT etc.);

- m. Reprezentarea RO-NOSCI în Asociația EOSC și în grupele de consultanță aflate în coordonarea acesteia;
- n. Formularea de propuneri de sustenabilitate a implementării cerințelor "Open Science" și "Open Science Cloud" în activitatea CDI, precum și a activităților RO-NOSCI, cu luarea în considerare a soluțiilor adoptate la nivel european.

Articolul 3

Implementarea Memorandumului

1. Aderarea Organizațiilor interesate, la RO-NOSCI, este un proces continuu și se realizează prin semnarea formularelor de adeziune de către reprezentanții legali ai acestora.
2. Organizațiile pot opta pentru statutul de membru (Formularul de adeziune din Anexa 1) sau pentru cel de observator (Formularul de adeziune din Anexa 2). În formularul de adeziune este nominalizat și reprezentantul mandatat pentru activitatea în cadrul RO-NOSCI.
3. După constituirea RO-NOSCI, fiecare formular de aderare nou depus este supus aprobării, cu majoritate simplă, în cadrul următoarei adunări generale a RO-NOSCI.
4. Pentru îndeplinirea obiectivelor, coordonarea implementării Memorandumului de înțelegere se face în parteneriat de către ICI – pentru Obiectivul 1, IFIN-HH – pentru Obiectivul 2 și UEFISCDI – pentru Obiectivul 3.
5. Structura de coordonare pentru îndeplinirea prezentului Memorandum este formată din :
 - a. Adunarea generală a RO-NOSCI, la care participă reprezentanții mandatați ai Organizațiilor semnatare cu statut de membru;
 - b. Comitetul executiv pentru implementarea deciziilor Adunării generale și pentru coordonarea activităților curente, format din reprezentanții Organizațiilor coordonatoare menționate în alin. 4.
6. La adunările generale RO-NOSCI pot participa, reprezentanții mandatați ai organizațiilor cu statut de observator, fără drept de vot
7. Reprezentarea RO-NOSCI în Asociația EOSC este asigurată de organizația mandatată la nivel național, care în prezent este ICI București, și de UEFISCDI în calitate de membru.

Articolul 4

Resurse

1. Prezentul Memorandum nu prevede schimbul de fonduri între Părți.
2. Toate resursele (calcul, stocare, software, conectivitate și acces la date) rămân în proprietatea Părților care le dețin și le pun la dispoziția utilizatorilor gratuit, în scopul unic și exclusiv de realizare a activităților acoperite de prezentul Memorandum. În consecință, managementul și operarea acestora, precum și stabilirea politicilor de utilizare sunt responsabilitatea fiecărei Părți.
3. Fiecare Parte decide cu privire la stabilirea propriilor resurse puse la dispoziția RO-NOSCI, care pot fi denumite „resurse comune” în sensul prezentului Memorandum, precum și cu privire la criteriile de acces asociate acestor resurse.

Articolul 5

Responsabilitate

1. Fiecare Parte este exonerată de orice răspundere care decurge din relațiile de muncă stabilite de orice altă Parte, în contextul activităților menționate în prezentul Memorandum.
2. Nicio Parte nu este autorizată să acționeze, să se angajeze sau să își asume responsabilitatea în numele altor Părți fără acordul scris al acestora.
3. Fiecare Parte garantează:
 - a. acoperirea asigurării pentru accidente de muncă și pentru bolile profesionale ale personalului său care, în temeiul prezentului Memorandum, oferă servicii sau sunt solicitate să lucreze la sediul unei alte Părți;
 - b. acoperirea asigurării pentru răspunderea civilă privind daunele pe care personalul său le poate provoca atunci când desfășoară activități cu terțe Părți;
4. Fiecare Parte se obligă ca personalul propriu să respecte normele de securitate și sănătate în muncă valabile în locul în care lucrează pentru executarea activităților legate de prezentul Memorandum, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Articolul 6

Intrarea în vigoare, durata, modificări și retragerea

1. Prezentul Memorandum intră în vigoare la momentul semnării de către Părți și va avea durata până la finalul anului 2027.
2. Prezentul Memorandum poate fi reînnoit pentru perioadele ulterioare numai prin acordul scris al Părților.
3. Orice modificare a prezentului Memorandum trebuie să fie convenită și semnată de toate Părțile, sub sancțiunea nulității.
4. O Parte se poate retrage din Memorandum prin transmiterea unei notificări scrise cu două luni înainte de retragere, care va fi comunicată prin e-mail certificat. În acest caz și dacă nu este convenit altfel de toate Părțile, acordul va continua să producă efecte cu privire la Partea care se retrage, până când aceasta finalizează toate activitățile care îi revin.

Articolul 7

Confidențialitatea și proprietatea intelectuală

1. „Informația confidențială” desemnează informația și / sau datele sub orice formă și orice natură - inclusiv, cu titlu de exemplu, dar fără a se limita la documentele scrise sau tipărite, software-ul și / sau alte informații, indiferent de nivelul de brevetare - schimbate de către o Parte cu una sau mai multe Părți în temeiul prezentului Memorandum, clasificată în mod explicit ca fiind „confidențială”.
2. Pe durata prezentului Memorandumului, Părțile vor partaja informație și tehnologie în modalități care asigură respectarea și păstrarea drepturilor de proprietate intelectuală și se angajează să respecte următoarele principii:

- pe durata Memorandumului și pe o perioadă de 5 ani de la încetarea acestuia, Părțile vor prelucra informațiile confidențiale cu respectarea strictă a caracterului acestora;
 - Părțile vor lua toate măsurile adecvate pentru a proteja informațiile confidențiale.
3. Obligația confidențialității nu se aplică informațiilor confidențiale pentru care se poate demonstra că:
- aparțin domeniului public ca urmare a publicațiilor sau altele asemenea, sau
 - intră în domeniul public nu din vina Părții destinatară, sau
 - au fost dezvăluite Părții destinatară de către o terță Parte, fără obligația de confidențialitate, sau
 - Partea destinatară era deja la curent cu aceste informații, înainte de dezvăluirea acestora de către o altă parte, sau
 - este rezultatul muncii angajaților Părții destinatară, care nu au avut acces la informațiile dezvăluite, sau
 - trebuie dezvăluite în temeiul unei obligații sau a unui ordin din partea unei instanțe sau a unei autorități.
4. Activitățile privind executarea proiectelor și alte acțiuni specifice, inclusiv drepturile la confidențialitate și proprietate intelectuală, sunt guvernate de acorduri de colaborare separate, încheiate între Părțile implicate în punerea în aplicare a prezentului Memorandum.

Articolul 8

Diseminare și relații publice

1. Diseminarea publică a informațiilor cu privire la prezentul Memorandum, fără a aduce atingere dispozițiilor art. 6 și art. 7, poate fi realizată de fiecare Parte, în sfera propriilor sale competențe, după informarea celorlalte Părți.
2. Conținutul comunicatelor de presă referitoare la activitățile comune va fi convenit în prealabil între Părți.
3. Fiecare Parte se obligă să menționeze că activitatea desfășurată în comun cu alte Părți în baza prezentului Memorandum a fost efectuată în colaborare cu Părțile respective.

Articolul 9

Informații privind prelucrarea datelor

1. Părțile declară că aplică prevederile Regulamentului UE nr. 679/16 din 27 aprilie 2016, referitoare la protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și la libera circulație a acestor date, precum și prevederile legislației naționale privind prelucrarea datelor cu caracter personal.

Articolul 10

Rezolvarea disputelor

1. Litigiile de orice fel decurgând din executarea, interpretarea sau punerea în aplicare a prevederilor prezentului Memorandum se soluționează pe cale amiabilă între Părți, în termen de 15 zile calendaristice de la apariție, putând implica inclusiv modificări corespunzătoare ale Memorandumului.
2. In caz contrar, litigiile sunt de competența instanței judecătorești de drept comun.

Articolul 11

Prevederi finale

1. Pentru orice aspect care nu este precizat în prezentul Memorandum, se face trimitere la prevederile legale care îl reglementează.
2. Semnarea prezentului Memorandum se realizează de către reprezentantul legal al fiecărei Părți, pe formularul de adeziune, olograf sau în formă digitală.
3. Părțile vor fi de acord să procedeze la adaptări ale prezentului Memorandum, în conformitate cu orice dispoziții legale care ar putea apărea pe durata implementării.

Prezentul Memorandum a fost semnat astăzi..... , în 3 exemplare, de către reprezentanții legali ai organizațiilor coordonatoare.

Unitatea Executivă pentru Finanțarea Invațământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI)

DIRECTOR GENERAL

Prof. Dr. Adrian CURAJ

Institutul Național pentru Cercetare-Dezvoltare în Informatică (I.C.I.)

DIRECTOR GENERAL,

Dr. Adrian-Victor VEVERA

Institutul Național pentru Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN-HH)

DIRECTOR GENERAL,

Dr. Nicolae Marius MĂRGINEAN